

SUOSITUKSET

NEUVOSTO

NEUVOSTON SUOSITUS,

annettu 22 päivänä toukokuuta 2017,

eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi ja eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen kumoamisesta

(2017/C 189/03)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 165 ja 166 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tutkinnot palvelevat monenlaisia tarkoituksia. Työnantajille ne kertovat, mitä tutkintojen haltijoiden odotetaan tietävän ja pystyvän tekemään (ns. oppimistulokset). Tutkinnot voivat olla edellytys tiettyjen säänneltyjen ammattien harjoittamiselle. Koulutusalan viranomaisia ja koulutuksen tarjoajia ne auttavat määrittämään hankitun oppimistason ja -sisällön. Tutkinnon haltijoille itselleen tutkinto on osoitus henkilökohtaisesta saavutuksesta. Tämän vuoksi tutkinnot ovat tärkeitä työllistettävyyden parantamisen, liikkuvuuden helpottamisen ja kouluttautumisen jatkamisen kannalta.
- (2) Tutkinnot ovat toimivaltaisen elimen suorittaman arviointi- ja validointiprosessin virallinen tuotos. Ne annetaan yleensä tutkintotodistusten tai muiden todistusten kaltaisten asiakirjojen muodossa. Tutkinnoissa vahvistetaan tiettyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttaminen. Oppimistulokset voidaan hankkia useiden eri väylien kautta virallisen koulutuksen taikka epävirallisen oppimisen tai arkioppimisen ympäristössä joko kansallisissa tai kansainvälisissä yhteyksissä. Oppimistuloksista olisi voitava saada selkeitä tietoja helposti.
- (3) Eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksella⁽¹⁾ luotiin yhteinen viitekehys, joka koostuu kahdeksasta tutkintotasosta, joita kuvataan vaatimustasoltaan nousevin osaamiskuvauksin. Niiden avulla tulkitaan eri tutkintojärjestelmien ja niiden tasojen vastaavuuksia. Eurooppalaisella tutkintojen viitekehyksellä elinikäisen oppimisen edistämiseksi (EQF) pyritään parantamaan tutkintojen selkeyttä, vertailtavuutta ja siirrettävyyttä.
- (4) Suosituksen yleisenä tavoitteena on edistää koulutusjärjestelmien nykyaikaistamista sekä parantaa työvoiman ja oppijoiden työllistettävyyttä, liikkuvuutta ja integroitumista yhteiskuntaan. Suosituksella pyritään myös liittämään paremmin yhteen virallinen koulutus, epävirallinen oppiminen ja arkioppiminen sekä tukemaan eri yhteyksissä hankittujen oppimistulosten validointia.
- (5) Jäsenvaltiot ovat kehittäneet tai kehittämässä oppimistuloksiin perustuvia kansallisia tutkintojen viitekehyskiä ja kytkevät ne EQF:ään sijoitteluprosessin avulla. EQF-tasot ja oppimistulosten kuvaukset parantavat osaltaan tutkintojen selkeyttä ja vertailtavuutta erilaisissa kansallisissa järjestelmissä. Ne myös edistävät yleisesti painopisteen siirtymistä koulutuslallalla kohti oppimislähtöistä toimintamallia. Vastaavuudet EQF:ään olisi määriteltävä kansallisten tutkintojen viitekehysten kautta tai silloin, kun kansallisia viitekehyskiä ei ole, kansallisten tutkintojärjestelmien kautta (jäljempänä 'kansalliset tutkintojen viitekehyskiet tai tutkintojärjestelmät').

⁽¹⁾ EUVL C 111, 6.5.2008, s. 1.

- (6) Tutkinnot, jotka annetaan asiakirjoina, joissa viitataan sovellettavaan EQF-tasoon ja kuvataan saavutetut oppimistulokset, ovat selkeämpiä ja vertailukelpoisempia.
- (7) Jotta EQF saisi taakseen laajan kannatuksen, sen täytäntöönpanossa unionin ja kansallisella tasolla olisi oltava mukana suuri joukko sidosryhmiä. Tärkeimpiin sidosryhmiin kuuluvat kaikki oppijat, koulutuksen tarjoajat, tutkintoja myöntävät viranomaiset, laadunvarmistuselimet, työnantajat, ammattiliitot, teollisuus- ja kauppa- ja käsityöläiskamarit, akateemiseen ja ammattipätevyys tunteutumiseen osallistuvat elimet, työvoimapolvelut sekä maahanmuuttajien kotouttamisesta vastaavat yksiköt.
- (8) Komissio toteaa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen arvioinnista 19 päivänä joulukuuta 2013 antamassaan kertomuksessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle, että EQF on laajalti hyväksytty vertailukohta kehitettäessä kansallisia tutkintojen viitekehyksiä, sovellettaessa oppimislähtöistä toimintamallia ja parannettaessa taitojen ja pätevyyden selkeyttä ja tunnustamista. Komissio korosti kertomuksessa, että unionin olisi tarjottava oppijoille ja työvoimalle mahdollisuus tuoda taitojaan ja pätevyyttään paremmin esiin riippumatta siitä, missä oppimisympäristössä ne on hankittu.
- (9) Kertomuksessa komissio myös totesi, että EQF:ää käsittelevä neuvoa-antava ryhmä on antanut tehokkaita ohjeita kansallisia sijoitteluprosesseja varten ja rakentanut luottamusta ja ymmärtämystä osallistuvien valtioiden kesken. Lisäksi se totesi, että EQF:n kansallisten koordinoitipisteiden tehokkuus riippuu laajalti siitä, miten tiiviisti ne ovat sidoksissa sijoitteluprosessien kansalliseen hallintoihin.
- (10) Koska EQF:ää käsittelevä neuvoa-antava ryhmä on edistynyt myönteisesti, se on keskeisessä roolissa suosituksen johdonmukaisen, avoimen ja koordinoitun täytäntöönpanon kannalta.
- (11) Taitojen ja tutkintojen selkeys ja tunnustaminen kuuluvat uusiin painopisteisiin, jotka on vahvistettu vuonna 2015 hyväksytyssä eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategiaa puitteita (ET 2020) koskevassa neuvoston ja komission yhteisessä kertomuksessa. ET 2020 -raportissa korostetaan, että EQF:ää olisi kehitettävä edelleen tutkintojen selkeyden ja vertailtavuuden lisäämiseksi. Vasta saapuneiden maahanmuuttajien osalta siinä korostetaan myös, että käytettävissä olevilla selkeyttä lisäävillä välineillä voitaisiin myös osaltaan parantaa ulkomaisten tutkintojen ymmärtämistä unionissa ja päinvastoin.
- (12) EQF ja kansalliset tutkintojen viitekehykset sekä tutkintojärjestelmät, joiden vastaavuus EQF:ään on määritelty, tukevat olemassa olevia tunnustamiskäytäntöjä, sillä ne lisäävät luottamusta tutkintoihin ja parantavat niiden ymmärrettävyyttä ja vertailtavuutta. Tämä voi yksinkertaistaa oppimis- ja työskentelytarkoituksissa tehtävää tunnustamista. Kaikkia koskevat tutkintokehikset, kuten EQF, voisivat toimia tunnustamiskäytäntöjä koskevinä tietovälineinä, mikä mainitaan tutkintojen viitekehysten käytöstä ulkomaisten tutkintojen tunnustamisessa annetussa suosituksessa, joka on hyväksytty korkea-asteen koulutusta koskevien tutkintojen tunnustamisesta Euroopan alueella tehdystä yleissopimuksessa.
- (13) Kansalliset tutkintojen viitekehykset ja tutkintojärjestelmät muuttuvat ajan mittaan, minkä vuoksi vastaavuudet EQF:ään olisi tarkistettava ja päivitettävä tarvittaessa.
- (14) Jotta oppijoiden ja työvoiman liikkuvuutta eri toimialojen sisällä ja välillä sekä maasta toiseen voitaisiin tukea, on olennaisen tärkeää voida luottaa sellaisten kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin kuuluvien tutkintojen laatuun ja tasoon, joiden vastaavuus EQF:ään on määritelty – jäljempänä 'EQF-tasoiset tutkinnot'. Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2008 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseseen sisältyi yhteiset laadunvarmistusperiaatteet korkea-asteen koulutusta ja ammatillista koulutusta varten. Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti kyseisissä periaatteissa otettiin kaikilta osin huomioon jäsenvaltioiden vastuu kansallisiin tutkintoihin sovellettavista laadunvarmistusjärjestelyistä. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen laadunvarmistusstandardit ja -ohjeet sekä ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalainen viitekehys muodostavat perustan kyseisille yhteisille periaatteille.
- (15) Voitaisiin tutkia mahdollisuutta kehittää tutkintojen laadunvarmistusjärjestelmiä valvovista elimistä rekisteri, joka ei koskisi korkea-asteen koulutusta.
- (16) Opintopistejärjestelmät voivat auttaa oppijoita etenemään opinnoissaan, sillä ne edistävät joustavia oppimispolkuja: ne helpottavat siirtymistä koulutustasolta, koulutustyyppistä ja maasta toiseen ja auttavat oppijoita keräämään ja siirtämään erilaisia oppimistuloksia, jotka on hankittu erilaisissa oppimisympäristöissä, myös digitaalisen oppimisen, epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen ympäristössä. Oppimislähtöinen toimintamalli voi myös tukea tutkintojen tai niiden osien suunnittelua, toteuttamista ja arviointia.

- (17) Sekä kansallisen että Euroopan tason opintopistejärjestelmät kuuluvat tiettyyn institutionaaliseen oppimisympäristöön, kuten korkea-asteen koulutuksen tai ammatillisen koulutuksen ympäristöön. Euroopan tasolla on kehitetty eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmä eurooppalaista korkeakoulutusaluetta varten. Ammatillisessa koulutuksessa ollaan kehittämässä eurooppalaista ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten siirtojärjestelmää ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaisen siirtojärjestelmän (ECVET) perustamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston suosituksen⁽¹⁾ mukaisesti. Kansallisten tutkintojen viitekehysten ja opintopistejärjestelmien yhteyksiä voitaisiin tarvittaessa kehittää.
- (18) Laillista muuttoliikettä ja turvapaikka-asioita koskevan unionin säännösten mukaan maahanmuuttajia ja vastaanottavan jäsenvaltion kansalaisia kohdellaan yhdenvertaisesti tutkintojen tunnustamisessa ja kansainvälistä suojelua saavat henkilöt kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/95/EU⁽²⁾ mukaisesti helpottavien toimien piiriin. Kuitenkin monet niistä kolmansien maiden kansalaisista, joilla on korkea-asteen koulutus, ovat edelleen ylikoulutettuja tai alityöllistettyjä. Unionin ja kolmansien maiden välinen yhteistyö tutkintojen selkeyden alalla voi edistää maahanmuuttajien integroitumista unionin työmarkkinoille. Koska muuttovirrat unioniin ja unionista pois ovat kasvussa, on tarpeen parantaa unionin ulkopuolella myönnettyjen tutkintojen ymmärtämistä ja tunnustamista.
- (19) EQF:n keskeiset piirteet, nimittäin oppimislähtöinen toimintamalli, tasojen kuvausten ja EQF:ää käsittelevän neuvoston ryhmän kehittämien vastaavuusperusteiden määrittäminen ovat olleet perustana kansallisten ja alueellisten tutkintojen viitekehysten kehittämiseksi kaikkialla maailmassa. Lisäksi yhä useammat kolmannet maat ja alueet haluavat kytkeä kansallisen tutkintojen viitekehysensä tiiviimmin EQF:ään.
- (20) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/36/EY⁽³⁾ säädetään, että komission antaman delegoidun säädöksen välityksellä voidaan perustaa yhteisiä koulutuspuiteita säänneltyjä ammatteja varten yhteisen tieto-, taito- ja pätevyyskokonaisuuden muodossa. Yhteiset koulutuspuitteet perustuvat eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen. EQF-tasoihin viittaaminen tutkinnoissa ei saa vaikuttaa pääsyyn työmarkkinoille tapauksissa, joissa ammattipätevyys on tunnustettu direktiivin 2005/36/EY mukaisesti.
- (21) Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehysessä annetaan kuvaukset korkea-asteen koulutuksen lyhyelle opintokylkille (joka voi liittyä tai sisältyä ensimmäiseen sykliin) sekä ensimmäiselle, toiselle ja kolmannelle opintokylkille. Kunkin opintokylkin kuvauksessa esitetään kyseisen syklin päättävään tutkintoon liittyvät saavutukset ja osaaminen. EQF on yhteensopiva eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehysen ja sen syklien kuvausten kanssa. Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehysen lyhyt sykli (joka voi liittyä tai sisältyä ensimmäiseen sykliin) sekä ensimmäinen, toinen ja kolmas sykli vastaavat EQF-tasoa 5–8.
- (22) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 2241/2004/EY⁽⁴⁾ tuetaan sitä, että oppijat voivat esittää taitonsa, pätevyytensä ja tutkintonsa aiempaa paremmin.
- (23) Komissio kehittää eurooppalaista taito-, osaamis-, tutkinto- ja ammattiluokittelua (ESCO). Sillä voitaisiin vahvistaa vapaaehtoisuuden pohjalta koulutuksen ja työelämän välistä yhteyttä. Luokittelussa voitaisiin käyttää jäsenvaltioiden EQF:n yhteydessä tuottamia tietoja.
- (24) Tiedot vastaavuuksista EQF:ään kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä ja tutkintojärjestelmissä sekä tutkinnoista, joilla on EQF-taso, olisi asetettava yleisesti ja helposti saataville. Tämä tavoite voitaisiin saavuttaa helpommin käyttämällä yhteisiä tietorakenteita. Tällä tavoin tutkinnoista julkaistuja tietoja olisi myös helpompi ymmärtää ja käyttää.
- (25) EQF, kansalliset tutkintojen viitekehukset tai tutkintojärjestelmät sekä välineet osaamisen, pätevyden ja tutkintojen selkeyden ja tunnustamisen tukemiseksi olisi pantava täytäntöön yhdenmukaisesti, toisiaan täydentävästi ja synergioita tuottavasti kansallisella ja unionin tasolla. Tämä koskee myös laadun varmistamiseen ja opintosuoritusten kerryttämiseen ja siirtämiseen tarkoitettuja välineitä sekä eurooppalaisen korkeakoulutusalueen yhteydessä kehitettyjä välineitä, joiden tarkoituksena on selkeyden lisääminen sekä osaamisen, pätevyden ja tutkintojen tunnustaminen.

⁽¹⁾ EUVL C 155, 8.7.2009, s. 11.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/95/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, vaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittämiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi, pakolaisten ja henkilöiden, jotka voivat saada toissijaista suojelua, yhdenmukaiselle asemalle sekä myönnetyn suojelun sisällölle (EUVL L 337, 20.12.2011, s. 9).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/36/EY, annettu 7 päivänä syyskuuta 2005, ammattipätevyden tunnustamisesta (EUVL L 255, 30.9.2005, s. 22).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2241/2004/EY, tehty 15 päivänä joulukuuta 2004, yhteisön yhteisistä puitteista tutkintojen ja pätevyysien selkeyttämiseksi (Europass) (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 6).

- (26) EQF:n kehittämisen olisi oltava kaikilta osin linjassa eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020) ja tulevien eurooppalaisten strategisten puitteiden kanssa.
- (27) Tämä suositus ei korvaa eikä siinä määritellä kansallisia tutkintojen viitekehyksiä ja/tai tutkintojärjestelmiä. EQF:ssä ei kuvata yksittäisiä tutkintoja tai yksittäisen henkilön pätevyyksiä, ja yksittäiset tutkinnot olisi määritettävä soveltuvalle EQF:n tasolle asiaan liittyvien kansallisten tutkintojärjestelmien kautta.
- (28) Tällä suosituksella vakiinnutetaan EQF:n asema yhteisenä viitekehystenä, joka koostuu kahdeksasta oppimistuloksina ilmaistusta tasosta ja jonka avulla voidaan määrittää vastaavuudet erilaisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien ja niiden tasojen välillä.
- (29) Tämä suositus on toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska sillä tuetaan ja täydennetään jäsenvaltioiden toimia helpottamalla edelleen niiden yhteistyötä tutkintojen selkeyden, verrattavuuden ja liikkuvuuden lisäämiseksi ottaen myös huomioon, että suositus ei ole sitova. Suositus olisi pantava täytäntöön kansallisen lainsäädännön ja kansallisten käytäntöjen mukaisesti.

SUOSITTAÄ, ETTÄ JÄSENVALTIOT KANSALLISET OLOSUHTEET HUOMIOON OTTAEN

1. Käyttävät EQF:ää välineenä, jonka avulla voidaan viitata kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin sekä vertailla unionissa kaikentyyppisiä ja -tasoisia tutkintoja, jotka kuuluvat kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin, erityisesti viittaamalla tutkintotasoissaan liitteessä II esitettyihin EQF-tasoihin liitteessä III esitettyjen arviointiperusteiden mukaisesti.
2. Tarkistavat ja päivittävät tarvittaessa kansallisen tutkintojen viitekehjensä tai tutkintojärjestelmänsä tasoissa olevia viittauksia liitteessä II oleviin EQF-tasoihin liitteessä III esitettyjen arviointiperusteiden mukaisesti ottaen asianmukaisesti huomioon kansalliset puitteet.
3. Varmistavat, että EQF-tason tutkinnot ovat yhdenmukaisia liitteessä IV esitettyjen yhteisten laadunvarmistusperiaatteiden kanssa, tämän rajoittamatta kansallisiin tutkintoihin sovellettavia kansallisia laadunvarmistusperiaatteita.
4. Edistävät tarvittaessa yhteyksiä opintopistejärjestelmien ja kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien liitteessä V esitettyjä opintopistejärjestelmiä koskevat yhteiset periaatteet huomioon ottavien järjestelmien välillä, tämän rajoittamatta kansallisia päätöksiä i) opintopistejärjestelmien käyttämisestä ja ii) niiden liittämistä kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin. Kyseiset yhteiset periaatteet eivät merkitse tutkintojen automaattista tunnustamista.
5. Toteuttavat tarvittaessa toimenpiteitä, jotta kaikissa toimivaltaisen elimen myöntämissä uusissa tutkintoasiakirjoissa (esim. tutkintotodistuksissa, muissa todistuksissa ja niiden liitteissä), ja/tai tutkintorekistereissä on selkeästi määritelty vastaavuus asiaankuuluvaan EQF-tasoon.
6. Asettavat sijoitteluprosessin tulokset yleisesti saataville kansallisella ja unionin tasolla sekä huolehtivat mahdollisuuksien mukaan siitä, että tiedot tutkinnoista ja niiden tuottamasta osaamisesta ovat kaikkien saatavilla ja julkaisutaan käyttäen liitteen VI mukaisia tietokenttiä.
7. Kannustavat työmarkkinaosapuolia, julkisia työvoimapolveluita, koulutuksen tarjoajia, laadunvarmistuselimiä ja viranomaisia käyttämään EQF:ää, jotta voidaan edistää tutkintojen vertailua ja oppimistulosten selkeyttä.
8. Varmistavat EQF:n kansallisten koordinoitipisteiden vastuulla olevien tehtävien jatkon ja koordinoinnin. Näiden koordinoitipisteiden tärkeimpiä tehtäviä ovat tukea kansallisia viranomaisia, kun ne määrittelevät kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien vastaavuutta EQF:ään, ja tuoda EQF lähemmäksi henkilöitä ja organisaatioita.

SUOSITTAÄ, ETTÄ KOMISSIO YHTEISTYÖSSÄ JÄSENVALTIOIDEN JA SIDOSRYHMIEN KANSSA EQF:ÄÄ KÄSITTELEVÄSSÄ NEUVOA-ANTAVASSA RYHMÄSSÄ

9. Tukee edelleen EQF:n yhdenmukaista täytäntöönpanoa jäsenvaltioissa vertaamalla menetelmiä, joita käytetään kansallisissa tutkintojen viitekehjissä tai tutkintojärjestelmissä tutkintojen luokitteluksi tasoihin, ja keskustelemalla niistä, ottaen samalla asianmukaisesti huomioon kansalliset puitteet.
10. Tukee kansalliset puitteet asianmukaisesti huomioon ottaen oppimistulosten kuvaamista, käyttämistä ja soveltamista koskevien menetelmien kehittämistä tutkintojen selkeyden, ymmärtämisen ja vertailtavuuden lisäämiseksi.
11. Tukee yhdenmukaisuuden varmistamiseksi vapaaehtoisten menettelyjen luomista kansainvälisten tutkintojen tasojen määrittämiseksi kansallisten tutkintokehysten tai -järjestelmien avulla sekä kyseisiä menettelyjä koskevaa jäsenvaltioiden keskinäistä tietojenvaihtoa ja kuulemista.

12. Kehittää ohjeet EQF:ää koskevaa viestimistä varten, erityisesti EQF-tasojen esittämiseksi uusissa tutkintotodistuksissa ja niiden liitteissä, ja/tai tutkintorekistereissä todistuksia ja tutkintoja koskevien kansallisten järjestelmien ja säädösten mukaisesti.
13. Tutkii mahdollisuuksia sellaisten arviointiperusteiden ja menettelyiden kehittämiseen ja soveltamiseen kansainvälisten sopimusten yhteydessä, joiden avulla kolmansien maiden kansallisia ja alueellisia tutkintojen viitekehyksiä voidaan vertailla EQF:ään.
14. Järjestää vertaisoppimista ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa jäsenvaltioiden välillä ja tarvittaessa mahdollistaa vertaisneuvontaa jäsenvaltioiden pyynnöstä.

SUOSITTAA, ETTÄ KOMISSIO

15. Varmistaa, että tämän suosituksen täytäntöönpanoa tuetaan asiaankuuluvista unionin ohjelmista rahoitettavilla toimilla.
16. Varmistaa EQF:n täytäntöönpanon tehokkaan hallinnoinnin pitämällä toiminnassa vuonna 2009 perustetun EQF:ää käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän, joka muodostuu jäsenvaltioiden ja muiden osallistuvien maiden sekä tarvittaessa työmarkkinaosapuolten ja muiden sidosryhmien edustajista, ja tukemalla sen toimintaa. EQF:ää käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän olisi varmistettava täysi yhdenmukaisuus ja edistettävä selkeyttä prosessissa, jonka mukaisesti kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai tutkintojärjestelmissä määritellään vastaavuus EQF:ään, ja luottamusta tähän prosessiin.
17. Raportoi tarvittaessa tämän suosituksen antamisen jälkeen tapahtuneesta edistyksestä asianmukaisissa koulutus- ja työllisyyspolitiikan puitteissa.
18. Yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa ja kuultuaan asiaankuuluvia sidosryhmiä arvioi tämän suosituksen perusteella toteutettuja toimia ja raportoi vuoteen 2022 mennessä neuvostolle saaduista kokemuksista ja tulevaisuuden kannalta merkittävistä seikoista, tarvittaessa myös tämän suosituksen mahdollisesta uudelleentarkastelusta ja tarkistamisesta.

Kumotaan eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen perustamisesta elinikäisen oppimisen edistämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2008 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus.

Tehty Brysselissä 22 päivänä toukokuuta 2017.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. BARTOLO

LIITE I

Määritelmät

Tässä suosituksessa tarkoitetaan

- a) 'tutkinnolla' arviointi- ja validointiprosessin virallista tulosta, joka saadaan, kun toimivaltainen elin vahvistaa tiettyjen vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen;
- b) 'kansallisella tutkintojärjestelmällä' kaikkia jäsenvaltion toimia, jotka liittyvät oppimisen tunnustamiseen, sekä muita mekanismeja, joilla koulutus kytketään työmarkkinoihin ja kansalaisyhteiskuntaan. Tämä kattaa laadunvarmistusta, arviointia ja tutkintojen myöntämistä koskevien institutionaalisten järjestelyjen ja prosessien kehittämisen ja toteuttamisen. Kansallinen tutkintojärjestelmä voi koostua useista alajärjestelmistä ja kattaa kansallisen tutkintojen viitekehyksen;
- c) 'kansallisella tutkintojen viitekehyksellä' välinettä, jolla tutkinnot luokitellaan tiettyjen arviointiperusteiden perusteella saavutetun oppimistason mukaan. Tavoitteena on integroida ja koordinoita kansallisia tutkintojen alajärjestelmiä sekä parantaa tutkintojen selkeyttä, suorittamismahdollisuuksia, opinnoissa etenemistä ja tutkintojen laatua suhteessa työmarkkinoihin ja kansalaisyhteiskuntaan;
- d) 'kansainvälisellä tutkinnolla' laillisesti perustetun kansainvälisen elimen (yhdistyksen, järjestön, toimialan tai yrityksen) tai kansainvälisen elimen puolesta toimivan kansallisen elimen myöntämää tutkintotodistusta, jota käytetään useammassa kuin yhdessä maassa ja joka kattaa oppimistulokset, joita arvioidaan viitaten kansainvälisen elimen luomiin vaatimuksiin;
- e) 'oppimistuloksilla' tietoja siitä, mitä oppija tietää, ymmärtää ja pystyy tekemään oppimisprosessin päätteeksi; oppimistulokset määritellään tietoina, taitoina sekä vastuuna ja itsenäisyytenä;
- f) 'tiedoilla' oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulosta. Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta. EQF:ssä tiedot voivat olla teoria- ja/tai faktatietoja;
- g) 'taidoilla' kykyä soveltaa tietoja ja käyttää taitotietoa tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisemiseen. EQF:ssä taidot kuvataan kognitiivisina (loogisen, intuitiivisen ja luovan ajattelun käyttö) tai käytäntöön liittyvinä (kätevyys ja menetelmien, materiaalien ja työkalujen ja -välineiden käyttö);
- h) 'vastuulla ja itsenäisyydellä' oppijan kykyä soveltaa tietoja ja taitoja itsenäisesti ja vastuullisesti;
- i) 'pätevyydellä' todistettua kykyä käyttää tietoja, taitoja sekä henkilökohtaisia, sosiaalisia ja/tai menetelmällisiä valmiuksia työ- tai opintotilanteissa ja ammatilliseen ja henkilökohtaiseen kehitykseen;
- j) 'epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validoinnilla' prosessia, jossa toimivaltainen elin vahvistaa asiaankuuluvien vaatimusten mukaisten oppimistulosten saavuttamisen epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen muodossa. Prosessissa on seuraavat neljä toisistaan erillistä vaihetta: keskustelu kokemusten kartoittamiseksi, dokumentointi kokemusten näkyviksi tekemiseksi, kokemusten virallinen arviointi ja arviointitulosten sertifiointi, mikä voi johtaa koko tutkinnon tai sen osan myöntämiseen;
- k) 'oppimistulosten virallisella tunnustamisella' prosessia, jossa toimivaltainen elin virallistaa saavutetut oppimistulokset opintojen jatkamisen tai työelämään siirtymisen tarkoituksessa i) myöntämällä tutkinnon (tutkintotodistuksen, muun todistuksen tai nimikkeen), ii) validoimalla epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen tai iii) myöntämällä vastaavuuden, opintosuorituksen tai vapautuksen;
- l) 'opintosuorituksella' johdonmukaisesta oppimistulosten sarjasta koostuvaa tutkinnon osaa, jonka toimivaltainen elin on arvioinut ja validoinut sovittujen vaatimusten mukaisesti. Toimivaltaiset elimet myöntävät opintosuorituksen, kun ennalta määritellyt oppimistulokset on saavutettu asiaankuuluvien arviointien mukaan ja ne voidaan ilmaista määrällisesti (esimerkiksi opintopisteinä) sen arvioidun työmäärän osoittamiseksi, joka tyypillisesti on suoritettava kyseisten oppimistulosten saavuttamiseksi;

- m) 'opintopistejärjestelmällä' selkeyttä lisäävää välinettä, jolla helpotetaan opintosuoritusten tunnustamista. Näihin järjestelmiin voi kuulua muun muassa seuraavaa: vastaavuudet, vapautukset, kerrytettävät ja siirrettävät opintosuoritukset/moduulit, koulutuksen tarjoajien vapaus yksilöllistää opintopolkuja sekä epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validointi;
- n) 'opintosuoritusten siirrolla' yhdessä ympäristössä hankittujen opintosuoritusten arviointia ja tunnustamista toisessa ympäristössä.
-

Eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen (EQF) tasojen kuvaukset

Kukin kahdeksasta eri tasosta määritellään käyttäen kuvauksia, joissa kuvataan oppimistulokset, joita edellytetään kyseistä tasoa vastaavan tutkinnon hankkimiseksi kaikissa tutkintojärjestelmissä.

	Tiedot	Taidot	Vastuu ja itsenäisyys
	EQF:ssä tiedoilla tarkoitetaan teoria- ja/tai faktatietoja.	EQF:ssä taidoilla tarkoitetaan kognitiivisia taitoja (loogisen, intuitiivisen ja luovan ajattelun käyttö) ja käytäntöön liittyviä taitoja (kätevyys ja menetelmien, materiaalien, työkalujen ja -välineiden käyttö).	EQF:ssä vastuulla ja itsenäisyydellä tarkoitetaan oppijan kykyä soveltaa tietoja ja taitoja itsenäisesti ja vastuullisesti.
Taso 1 Tason 1 oppimistulokset	yleistiedot	yksinkertaisten tehtävien suorittamiseksi vaadittavat perustaidot	työskentely tai opiskelu selkeässä toimintaympäristössä suoran valvonnan alaisena
Taso 2 Tason 2 oppimistulokset	työ- tai opintoalan perustiedot	kognitiiviset ja käytännön perustaidot, joita vaaditaan asiaan liittyvän informaation hyödyntämiseen tehtävien suorittamiseksi ja rutiinimaisten ongelmien ratkaisemiseksi käyttäen yksinkertaisia sääntöjä ja työkaluja	jonkin verran itsenäisyyttä vaativa valvottu työskentely tai opiskelu
Taso 3 Tason 3 oppimistulokset	tiedot työ- tai opintoalan faktoista, periaatteista, prosesseista ja yleisistä käsitteistä	tiettyt kognitiiviset ja käytännön taidot, joita vaaditaan tehtävien suorittamiseksi ja ongelmien ratkaisemiseksi valitsemalla ja soveltamalla perusmenetelmiä, -työkaluja, -materiaaleja ja -informaatiota	vastuun ottaminen työhön tai opintoihin liittyvien tehtävien suorittamisesta oman toiminnan mukauttaminen olosuhteisiin ongelmanratkaisun yhteydessä
Taso 4 Tason 4 oppimistulokset	työ- tai opintoalan fakta- ja teoretiedot laajoissa asiayhteyksissä	tiettyt kognitiiviset ja käytännön taidot, joita vaaditaan ratkaisujen tuottamiseksi työ- tai opintoalan erityisongelmiin	itsenäinen työskentely yleensä ennustettavien mutta mahdollisesti muuttuvien työ- tai opinto-ympäristöjen sääntöjen puitteissa muiden suorittamien rutiinitehtävien valvonta, osittaisen vastuun ottaminen työhön tai opintoihin liittyvien toimien arvioinnista ja parantamisesta

	Tiedot	Taidot	Vastuu ja itsenäisyys
Taso 5 (*) Tason 5 oppimistulokset	työ- tai opintoalan laaja-alaiset, erikoistuneet fakta- ja teorian tiedot sekä kyseisten tietojen rajojen ymmärtäminen	laaja-alaiset kognitiiviset ja käytännön taidot, joita vaaditaan luovien ratkaisujen tuottamiseksi abstrakteihin ongelmiin	johtaminen ja valvonta työ- tai opintoympäristöissä, joissa tapahtuu ennakoimattomia muutoksia oman ja muiden suoritusten tarkastelu ja kehittäminen
Taso 6 (**) Tason 6 oppimistulokset	edistyneet työ- tai opintoalan tiedot, joihin liittyy teorioiden ja periaatteiden kriittinen ymmärtäminen	edistyneet taidot, jotka osoittavat asioiden hallintaa ja kykyä innovaatioihin ja joita vaaditaan erikoistuneella työ- tai opintoalalla monimutkaisten tai ennakoimattomien ongelmien ratkaisemiseen	monimutkaisten teknisten tai ammatillisten toimien tai hankkeiden johtaminen ja vastuun ottaminen päätöksenteosta ennakoimattomissa työ- tai opintoympäristöissä vastuun ottaminen yksittäisten henkilöiden ja ryhmien ammatillisesta kehityksestä
Taso 7 (***) Tason 7 oppimistulokset	pitkälle erikoistuneet, osittain työ- tai opintoalan huippuosaamista vastaavat tiedot, joita käytetään itsenäisen ajattelun ja/tai tutkimuksen perustana alan ja eri alojen välisten rajapintojen tietoihin liittyvien kysymysten kriittinen ymmärtäminen	erikoistuneet ongelmanratkaisutaidot, joita vaaditaan tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa uusien tietojen ja menettelyjen kehittämiseen ja eri alojen tietojen yhdistämiseen	monimutkaisten, ennakoimattomien ja uusia strategioita vaativien työ- tai opintoympäristöjen johtaminen ja muuttaminen vastuun ottaminen ammattialan tietojen ja käytäntöjen kartuttamisesta ja/tai ryhmien strategisen suorituksen arvioinnista
Taso 8 (****) Tason 8 oppimistulokset	tiedot, jotka sijoittuvat työ- tai opintoalan kaikkein edistyneimmälle tasolle ja alojen välisille rajapinnoille	kaikkein edistyneimmät ja erikoistuneimmat taidot ja tekniikat, mukaan lukien tiivistelmien tekeminen ja arviointi, joita vaaditaan keskeisten ongelmien ratkaisemiseksi tutkimus- ja/tai innovaatiotoiminnassa ja nykyisten tietojen tai ammattikäytäntöjen laajentamiseen ja uudelleenmäärittelyyn	näyttöä huomattavasta auktoriteetista, innovointikyvystä, itsenäisyydestä, tieteellisestä ja ammatillisesta luotettavuudesta ja kestävästä sitoutumisesta uusien ideoiden tai prosessien kehittämiseen merkittävimmässä työ- tai opintoympäristöissä, mukaan lukien tutkimustoiminta

Yhteensopivuus eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehysten kanssa

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys sisältää kuvaukset kolmelle opintosyklille. Tästä sovittiin Bolognan prosessin yhteydessä korkea-asteen koulutuksesta vastaavien ministereiden kokouksessa Bergenissä toukokuussa 2005. Kussakin opintosyklin kuvauksessa esitetään yleisesti, mitä suoritus- ja osaamisodotuksia kyseisen opintosyklin päättävään tutkintoon tyypillisesti liittyy.

(*) Lyhyen syklin kuvaus, joka on kehitetty Bolognan prosessiin liittyvässä yhteisessä laatualoitteessa (ja joka voi sisältyä tai liittyä ensimmäiseen sykliin), vastaa tason 5 oppimistuloksia EQF:ssä.

(**) Ensimmäisen syklin kuvaus vastaa tason 6 oppimistuloksia EQF:ssä.

(***) Toisen syklin kuvaus vastaa tason 7 oppimistuloksia EQF:ssä.

(****) Kolmannen syklin kuvaus vastaa tason 8 oppimistuloksia EQF:ssä.

LIITE III

Kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien vastaavuuden määrittäminen eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen (EQF) – arviointiperusteet ja menettelyt

1. Toimivaltaiset viranomaiset määrittelevät selkeästi kaikkien sijoitteluprosessiin osallistuvien asiaankuuluvien kansallisten elinten vastuualueet ja/tai lainmukaisen toimivallan ja julkaisevat ne.
2. Kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien tutkintotasojen ja EQF-tasojen kuvausten välillä on selkeä ja osoitettavissa oleva yhteys.
3. Kansalliset tutkintojen viitekehukset tai tutkintojärjestelmät ja niihin kuuluvat tutkinnot perustuvat oppimistulosten periaatteeseen ja tavoitteeseen ja kytkeytyvät epävirallisen oppimisen ja arkioppimisen validointijärjestelyihin sekä tarvittaessa myös opintopistejärjestelmiin.
4. Menettelyt, joilla tutkinnot sisällytetään osaksi kansallista tutkintojen viitekehystä tai joilla kuvataan tutkintojen sijoittumista kansallisessa tutkintojärjestelmässä, ovat selkeitä.
5. Kansalliset koulutusalan laadunvarmistusjärjestelmät liittyvät kansallisiin tutkintojen viitekehysiin tai tutkintojärjestelmiin ja ovat tämän suosituksen liitteessä IV täsmennettyjen laadunvarmistusperiaatteiden mukaiset.
6. Sijoitteluprosessi kattaa asiaankuuluvilta laadunvarmistuksesta vastaavilta elimiltä saadun nimenomaisen hyväksynnän, joka osoittaa, että sijoitteluraportti on asiaankuuluvien kansallisten laadunvarmistusjärjestelyjen, -sääntöjen ja -käytäntöjen mukainen.
7. Sijoitteluprosessiin otetaan mukaan kansainvälisiä asiantuntijoita, ja sijoitteluraportit sisältävät sijoitteluprosessia koskevia kirjallisia lausuntoja vähintään kahdelta kansainväliseltä asiantuntijalta kahdesta eri maasta.
8. Toimivaltainen viranomainen tai viranomaiset sertifioivat kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai tutkintojärjestelmissä määritellyt vastaavuudet EQF:ään. Toimivaltaiset viranomaiset, muun muassa EQF:n kansalliset koordinoitipisteet, julkaisevat kattavan raportin, jossa kuvataan vastaavuudet ja niiden tausta-asiakirjat; raportissa on käsiteltävä kutakin arviointiperustetta erikseen. Kyseistä raporttia voidaan käyttää myös omaehtoiseen sertifiointiin eurooppalaisen korkeakoulutusalueen viitekehysten yhteydessä kyseisen viitekehysten omaehtoista sertifiointia koskevien perusteiden mukaisesti.
9. Jäsenvaltiot ja muut osallistujamaat julkaisevat sijoitteluraportin ja tarkoituksenmukaiset tiedot vertailua varten asiaankuuluvilla eurooppalaisilla portaaleilla kuuden kuukauden kuluessa sijoitteluraportin antamisesta tai päivittämisestä.
10. Sijoitteluprosessin tuloksena kaikissa toimivaltaisten elinten kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmän puitteissa myöntämässä uusissa asiakirjoissa, jotka liittyvät tutkintoihin, jotka ovat osa kansallisia tutkintojen kehyksiä tai tutkintojärjestelmiä (esim. tutkintotodistukset, muut todistukset ja niiden liitteet), ja/tai toimivaltaisten elinten julkaisemissa tutkintorekistereissä olisi oltava kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien mukainen selkeä viittaus vastaavaan EQF-tasoon.

LIITE IV

Tutkintojen laadunvarmistusperiaatteet kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai tutkintojärjestelmissä, joissa määritellään vastaavuus eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen (EQF)

Kaikkiin EQF-tason tutkintoihin olisi sovellettava laadunvarmistusta, jotta luottamus niiden laatuun ja tasoon lisääntyisi.

Kansallisten puitteiden mukaisesti ja ottaen huomioon toimialakohtaiset erot EQF-tason tutkintojen laadunvarmistukselta edellytetään seuraavaa ⁽¹⁾ ⁽²⁾:

1. siinä otetaan huomioon tutkintojen suunnittelu ja oppimislähtöisen toimintamallin soveltaminen;
2. siinä taataan käypä ja luotettava arviointi sovittujen, selkeiden ja oppimistuloksiin perustuvien vaatimusten mukaisesti ja otetaan huomioon sertifiointiprosessi;
3. siinä on palautteenantomekanismit ja -menettelyt jatkuvien parannusten tekemiseksi;
4. siihen otetaan mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät kaikissa vaiheissa;
5. siinä on johdonmukaiset arviointimenetelmät, joissa yhdistellään itsearviointia ja ulkoista arviointia;
6. se on erottamaton osa sisäistä hallintoa (mukaan lukien alihankitut toiminnot) elimissä, jotka myöntävät EQF-tason tutkintoja;
7. se perustuu selkeisiin mitattaviin tavoitteisiin, vaatimuksiin ja ohjeisiin;
8. sitä tuetaan asianmukaisilla resursseilla;
9. se sisältää ulkoisten laadunvarmistusta tekevien tarkastuselinten tai -virastojen säännölliset tarkastukset;
10. siinä varmistetaan, että arviointitulokset ovat saatavilla sähköisesti.

⁽¹⁾ Nämä yhteiset periaatteet ovat kaikilta osin yhteensopivat eurooppalaisten korkea-asteen koulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) sekä ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehyksen (EQAVET) kanssa.

⁽²⁾ Kansallisista puitteista riippuen nämä periaatteet eivät välttämättä koske yleissivistävää koulutusta.

LIITE V

Opintopistejärjestelmien periaatteet kansallisissa tutkintojen viitekehyksissä tai tutkintojärjestelmissä, joissa määritellään vastaavuus eurooppalaiseen tutkintojen viitekehukseen (EQF) ⁽¹⁾

EQF:n ja kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien, joissa sovelletaan oppimislähtöistä toimintamallia, olisi tuettava siirtymistä i) eri koulutustasolta toiselle, ii) koulutusalojen sisällä ja niiden välillä, iii) koulutuksen ja työmarkkinoiden välillä sekä iv) maan rajojen sisällä ja niiden yli. Tämän rajoittamatta kansallisia päätöksiä i) opintopistejärjestelmien käyttämisestä ja ii) niiden liittämistä kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin, erilaisten opintopistejärjestelmien olisi tarvittaessa oltava yhteentoimivia kansallisten tutkintojen viitekehysten tai tutkintojärjestelmien kanssa, jotta edellä mainittua siirtymistä ja opinnoissa etenemistä voitaisiin tukea. Tätä varten opintopistejärjestelmien, jotka liittyvät kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin tai tutkintojärjestelmiin, olisi noudatettava seuraavia periaatteita:

1. Opintopistejärjestelmien olisi tuettava yksittäisiä oppijoita tarjoamalla joustavia oppimispolkuja.
2. Tutkintoja suunniteltaessa ja kehitettäessä yhteydessä olisi käytettävä oppimislähtöistä toimintamallia edistämään (osa)tutkintojen siirtämistä ja opinnoissa etenemistä.
3. Opintopistejärjestelmien olisi tuettava oppimistulosten siirtämistä ja oppijoiden edistymistä eri oppilaitoksissa ja maissa.
4. Opintopistejärjestelmiä olisi vahvistettava yksitulkintaisella ja selkeällä laadunvarmistusjärjestelmällä.
5. Yksilön opintosuoritukset olisi dokumentoitava; tässä yhteydessä olisi mainittava saavutetut oppimistulokset, opintosuorituksen myöntävän oppilaitoksen nimi ja tarvittaessa vastaava opintopistemäärä.
6. Opintosuoritusten siirto- ja kerryttämistäjärjestelmien yhteydessä olisi haettava synergioita aiemman oppimisen validointijärjestelyjen kanssa ja yhteistyössä helpottaa opintojen siirtoja ja opinnoissa etenemistä.
7. Opintopistejärjestelmiä olisi kehitettävä ja parannettava sidosryhmien välisen yhteistyön puitteissa asianmukaisella kansallisella ja unionin tasolla.

⁽¹⁾ Nämä yhteiset periaatteet ovat täysin yhteensopivat eurooppalaisen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmän (ECTS) sekä ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten eurooppalaisen siirtojärjestelmän (ECVET) kanssa.

LIITE VI

Malli EQF-tason tutkintoja koskevien tietojen sähköistä julkaisemista varten

TIETO			Pakollinen/ valinnainen
Tutkinnon nimi			Pakollinen
Koulutusala (*)			Pakollinen
Maa/alue (koodi)			Pakollinen
EQF-taso			Pakollinen
Tutkinnon kuvaus (***)	joko	Tiedot	Pakollinen
		Taidot	Pakollinen
		Vastuu ja itsenäisyys	Pakollinen
	tai	avoin tekstikenttä, jossa kuvataan, mitä oppijan odotetaan tietävän, ymmärtävän ja pystyvän tekemään	Pakollinen
Myöntävä elin tai toimivaltainen viranomainen (**)			Pakollinen
Opintopistemäärä/oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä			Valinnainen
Sisäiset laadunvarmistusmenettelyt			Valinnainen
Ulkoiset laadunvarmistus-/sääntelyelin			Valinnainen
Lisätietoja tutkinnosta			Valinnainen
Tietolähde			Valinnainen
Linkki asiaankuuluviin liitteisiin			Valinnainen
Tutkinnon URL-osoite			Valinnainen
Tietojen kieli (koodi)			Valinnainen
Pääsyaatimukset			Valinnainen
Viimeinen voimassaolopäivä (tarvittaessa)			Valinnainen

TIETO		Pakollinen/ valinnainen
Tutkinnon suoritustavat		Valinnainen
Yhteys ammatteihin tai ammattialoihin		Valinnainen

(*) ISCED FoET2013

(**) Tutkinnon myöntävää elintä tai toimivaltaista viranomaista koskevien vähimmäistietojen olisi helpotettava sitä koskevien tietojen hakua. Tällaisia tietoja ovat nimi tai soveltuvin osin tutkinnon myöntävien elinten tai viranomaisten ryhmän nimi sekä internetosoite tai yhteystiedot.

(***) Kuvaus koostuu avoimista tekstikentistä, joissa ei edellytetä vakiomuotoisen terminologian käyttöä eikä jäsenvaltioita veloiteta kääntämään kuvausta muille EU-kielille.